

SVÅRIGHETSGRAD

Var noggrann när du regler upp för det nya taket så att det hamnar på samma nivå mellan bjälkarna.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

5-6 veckor med torktider.

PRISBILD

Här cirka 6500 kr.

MATERIAL

- Reglar, 45 x 45 mm
- Gipsskivor, 120 x 240 cm
- Gipsskruvar, 3,8 x 45 mm
- Skruvar, 6 x 90 och 5 x 100 mm
- Putsbruk
- Mineralull
- Spackelmasa
- Armeringstejp
- Akrylfogmasa
- Ev. linolja eller träolja

SPECIALVERKTYG

- Murslev och putsbräda

RYMLIGARE RUM:

HÖGT TILL TAK

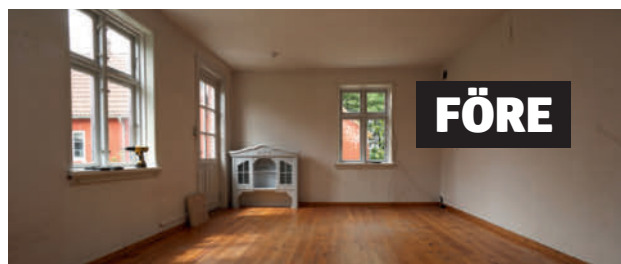
Drömmer du om en bostad med högt till tak med plats för en stor julgran? Om taket är putsat och gammalt så kan du förverkliga din dröm genom att helt sonika ta bort det gamla taket och sätta upp ett nytt mellan de bärande bjälkarna. **Då får du högre till tak och rummet verkar större.** Arbetet tar flera veckor men det är värt besväret för förvandlingen är total.

Det är ett omfattande arbete att ta bort ett gammalt tak och sedan sätta upp gipsskivor mellan de frilagda bjälkarna. Och det dammar! Men det är en bra investering som ger ett fantastiskt resultat: det blir högre till tak och hela rummet verkar större!

Men innan du får ett fint resultat måste du säkert putsa om väggarna eftersom de antagligen är obehandlade ovanför den nivå där det gamla taket slutade. Har du gipsväggar ska dessa nog bara förlängas. Det nya taket av gipsskivor ska sättas upp på en regelstomme eller en glespanel, men först ska du förstås isolera. Gipsskivorna fästs i dubbla lager och du måste spackla mellan dem innan taket målas. Just målning är den

snabbaste vägen till avslutning, men det kan bli snyggare om du tapetserar taket med glasfiberväv och sedan målar. Läs om montering av glasfiberväv på vår webbplats www.gds.se.

Om elkablarna i villan är gamla så bör du passa på att byta u dem innan det nya taket sätts upp. Men det får du inte göra själv – det ska en elektriker göra. □

FÖRE

EFTER

När bjälkarna har frilagts och taket flyttas upp mellan bjälkarna blir det högre till tak och rummet verkar faktiskt mycket större.

Riv innertaket och laga väggen

Det är en del förberedelser som måste klaras av innan du kan sätta igång med att riva innertaket.

Det är lätt att ta håll i taket och riva det, men det dammar! Stäng dörrarna så att dammet inte sprids till andra rum i bostaden. Glöm inte att vädra.

När taket har tagits bort måste du antagligen laga väggen eftersom den övre delen (där taket fanns) sannolikt är obehandlad. Passa gärna på att olja in träbjälkarna med t.ex. linolja. Oljan främjar träet och får bort eventuella rester av gammalt bruk.

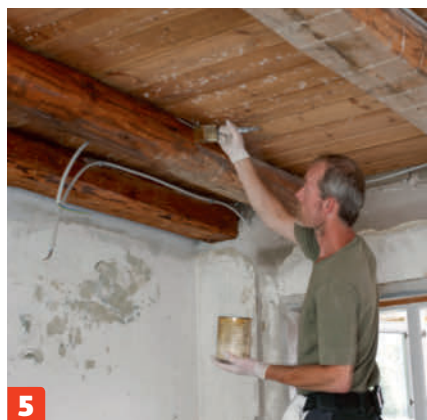
1 **Det gamla putsade innertaket rivs** i flera omgångar med t.ex. kofot. Använd heldräkt, skyddsglasögon och dammfiltermask för det dammar enormt! Puts och gammalt material från taket blev tre lass på släpet.

2 **Kolla om putsen sitter lös på väggen** genom att knacka på väggen med skaftet på en hammare. Putsskiktet slutar där det gamla taket satt så den översta delen av väggen ska putsas.

3 **Damm och all puts som sitter lös ska bort.** Borsta noga eftersom det är viktigt att väggen är ren innan du putsar. Väggen ska förstås också fuktas rejält så att det nya bruket fastnar ordentligt.

5 **Bjälkarna oljas** när putsningen har avslutats och bjälkarna har borstats av ordentligt. Oljan ger glöd åt bjälkarna men får också bort gamla putsrester.

4 **Nu är det dags att putsa väggen.** Här får vi inte riktigt plats för en stor putsbräda så den vanliga mursleven används. Bruket läggs på nerifrån och upp medan det pressas in mot väggen. När det första putsskiktet satt sig efter ett par timmar kan nästa skikt läggas på. Efter ytterligare ett par timmar kan ytan jämnas till.

Regla upp för ett nytt gipstak

När du ska sätta upp ett nytt innertak av gipsskivor måste du först regla upp en stomme som du senare kan fästa skivorna på. Det är viktigt att reglarna hamnar på samma nivå i hela rummet och att de sitter vågrätt.

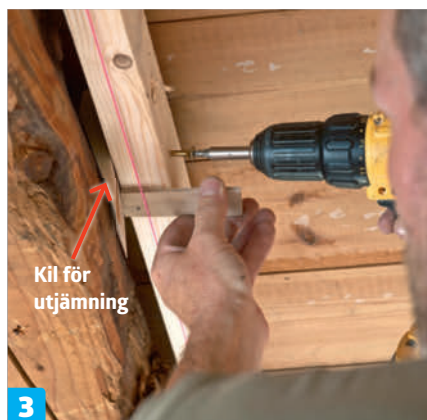
Reglarna fästs med 6 x 90 mm skruvar i förborrade hål och på cirka 60 cm inbördes avstånd. Reglarna ska förstås placeras så att de passar till storleken på gipsskivorna. Här är skivorna 120 x 240 cm och kapas på bredden för att passa mellan bjälkarna. Tvärreglarna sätts så att kortändarna kan fästas.

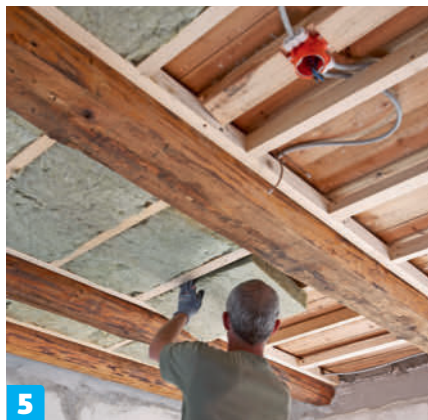
Såga till ett par reglar och fäst dem längs den första bjälken. Fäst reglarna med tvingar och justera läget tills de sitter 70 mm under taket (här brädorna) så att isoleringen får plats. Fäst reglarna med skruvar.

Kolla om regeln är skev och måste jämnas till. Fäst ett murarsnöre under regeln och kila sedan in en 4 mm avståndskloss i varje ände. Nu ska avståndet mellan snöret och regeln vara lika stor hela vägen.

Sätt ev. kilar på sidan av regeln om bjälken är skev för då kan kilen utjämna avståndet mellan regel och bjälke så att regeln sitter rakt. Det underlättar monteringen av gipsskivorna senare.

När alla reglar har satts upp är det dags att isolera mellan dem med 70 mm tjock mineralull. Använd handskar och dammfiltermask när du handskas med isolering.

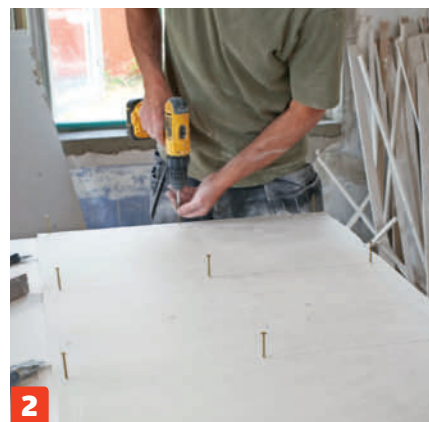
Gipsskivorna sätts upp

Gipstaket består av dubbla gipsskivor som ska skäras till så noga som möjligt. Du måste sedan foga mellan skivorna och bjälkarna men om du inte vill ge en förmögenhet på att köpa bottningslister och fogmassa, ska de översta skivorna sitta så tätt som möjligt på bjälkarna. Det krävs flera vändor upp och ner på stegen med skivorna. Om bjälkarna är skeva kan det vara smart att använda en mall som skivorna skärs längs.

När skivorna är på plats ska alla skarvar armeras, spacklas och slipas.

1 Skär en skiva 7-8 cm bredare än avståndet mellan bjälkarna. Lyft upp skivan och sätt den i spänn med en stödregel. Kolla att den ligger kant i kant med föregående skiva. Markera sedan var den ska skäras.

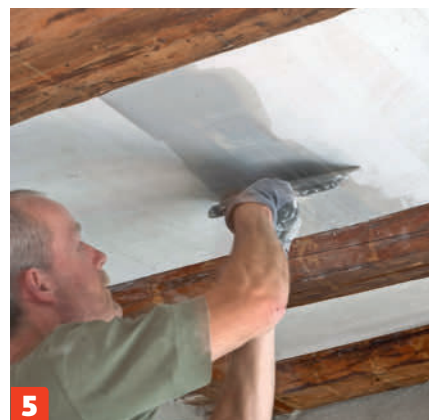
2 Dra i skruvarna lätt medan gipsskivan ligger på arbetsbordet. Använd en mall så att du vet var reglarna finns. Lyft upp skivan för att se att den lätt glider på plats. Klämmer den lite kan den spricka när du skruvar.

3 Skruva fast skivan när den passar perfekt. Använd 3,9 x 30 mm skruvar till det första skiktet och 3,9 x 45 mm till det andra skiktet. Fäst skruvarna på var 20:e cm längs kanterna och på var 30:e cm på mitten.

4 Dags att spackla. Skarvarna mellan gipsskivorna ska armeras och spacklas. Lägg först ut spackelmassa och pressa ner armeringsremsan. Pressa ut luften mellan spackelmassan och tejp.

5 Lägg på ytterligare spackelmassa när den första omgången fått torka ett dygn. Bredspackla och låt torka tills du kan slipa med korn 80 och sedan korn 120.

Innertaket ska ytbehandlas

När gipstaket har spacklats och slipats kan du avsluta med att måla direkt på gipsen (efter grundning, förstås). Men du kan få ett bättre och mer hållbart resultat om du först klär alla gipsskivorna med glasfiberväv. Den lösningen väljer vi här.

Oavsett vilken ytbehandling du väljer så ska du foga längs bjälkarna. Det kan du göra före eller efter målning. Tänk på att maskera bjälkarna noga så att du inte kladdar på dem.

Lägg en akrylfog mellan bjälkarna och gipsskivorna, men sätt först upp maskeringstejp på bjälkarna 1-2 mm under gipsskivorna. Ta ett fält i sänder och använd en riktig fogpistol – du ska ju foga mycket.

Släta till fogen med en fogbricka som har fuktats lite. Fogbrickan drar med sig överflödig fogmassa och ger en snygg yta. Ta nu bort maskeringstejpen och släta ev. till fogen med ett finger.

SÅ HÄR SÄTTS GIPSSKIVOR LÄNGS SKEVA BJÄLKAR

Om gipsskivorna ska sättas upp längs skeva bjälkar behöver du en mall – och den gör du med hjälp av ett hemgjort stryk- eller ritsmått.

Gör en mall av en bit gipsskiva, spånskiva eller styv kartong som du håller längs den skeva bjälken. Överför sedan ojämnheten från bjälken till skivan med ett stryk- eller ritsmått som du gör själv. När du sedan har sågat till gipsskivan kan du lägga den på takskivan och rita av formen innan gipsskivan sågas till.

STRYKMÅTTET består här av en penna som har satts fast på en liten träkloss. När du för klossen längs bjälken så ritar pennan bjälkens form på den mall du använder.

1. Överför formen till en skiva (gips-, spån- eller pappskiva) som du håller längs bjälken. För sedan ditt hemgjorda stryk- eller ritsmått längs bjälken så ritar pennan formen på skivan. Skär eller såga ren skivan längs strecket och använd den som mall.

2. Såga till gipsskivan längs det streck som du har ritat med hjälp av mallen. När mallen gjorts klar spänner du fast den på gipsskivan medan du överför formen.

3. Gipsskivor kan jämnas till längs kanterna med en fil eller gipshyvel. Det är ofta nödvändigt med lite efterarbete även om du har ansträngt dig för att såga skivan så noga som möjligt. Du får räkna med att det krävs ett par vändor upp och ner på stegen.